บทความทางศีลธรรมและวัฒนธรรม

ปีที่ ๔๒ ฉบับที่ ๒๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๖

เรื่อง ลักษณะของคนดี

คนดี หมายถึง คนที่ดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีจิตใจที่ดีงาม มีคุณธรรมจริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งด้านจิตใจและพฤติกรรมที่แสดงออก ในทางศาสนาได้แสดงลักษณะของคนดีไว้ ๕ ประการ ดังนี้

๑. **นานะยัง นะยะติ** *ไม่ชักนำในสิ่งที่ไม่ดี* เช่น ชักนำให้เสพของมึนเมา เล่นการพนัน คบคนชั่วเป็นมิตร และเกียจคร้านการทำงาน เป็นต้น

๒. **อธุรายัง นะ ยุญชะติ** *ไม่ทำเรื่องที่ไม่ใช่หน้าที่* คือรู้จักเคารพในฐานะและหน้าที่ของผู้อื่น ไม่ก้าวก่ายแทรกแซง หรือสร้างความวุ่นวาย แต่มุ่งทำหน้าที่ของตัวเองให้ดีที่สุด

๓. **สุนะโย เสยยะโส โหติ** *เป็นผู้นำในทางที่ดี* เช่น นำให้เว้นจากอบายมุข มีเมตตากรุณา ซื่อสัตย์สุจริต ขยันอดทน แม้การทำดีบางครั้งจะต้องพบอุปสรรคก็ไม่ย่อท้อ สามารถยืนหยัดบนความถูกต้อง ได้อย่างมั่นคง

๔. **สัมมา วุตโต นะ กุปปะติ** *ไม่โกรธเมื่อถูกชี้แนะ* เพราะมุ่งต่อความดีเป็นสำคัญ เมื่อมีใครแนะนำทักท้วงในสิ่งที่ดีมีประโยชน์ ก็จะยินดี รู้สึกเหมือนผู้นั้นมาบอกขุมทรัพย์ให้

๕. **วินะยัง ปะชานาติ** *ชอบระเบียบวินัย* เคารพกฎหมายและกติกาของสังคม แม้มีโอกาสก็ไม่ใช้อภิสิทธิ์ เพราะเห็นกฎหมายว่าเป็นทั้งเครื่องคุ้มครองและเป็นเครื่องจัดสรรความเท่าเทียมกันของมนุษย์ การทำลายกฎหมายก็คือการทำร้ายเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน เมื่อเพื่อนมนุษย์อ่อนแอหรือเกิดปัญหาก็ยากที่จะมีความสุขอยู่ได้ตามลำพัง

ดังนั้น คนดีจึงมีลักษณะควบคุมตนเองได้ ไม่ชักจูงคนอื่นให้ทำในสิ่งเสียหาย กล่าวคือต้องดูตัวเองออก บอกตัวเองได้ ใช้ตัวเองเป็น ดังบทประพันธ์ที่ว่า

จงคิดดีทำดีหลีกหนีชั่ว ไม่พันพัวกิเลสเหตุสับสน
สลัดทิ้งสิ่งมัวเมาเข้าหาตน จะสุขล้นด้วยทุนดีที่หนุนนำ.

จัดทำโดย กองอนุศาสนาจารย์ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ เผยแพร่ตามอนุมัติ ทร.
เมื่อ ๑๓ ก.ย.๒๕ ท้ายบันทึก ยศ.ทร. ที่ กห ๐๓๖๕/๖๖๒๖ ลง ๒๔ ส.ค. ๒๕
www.navy.mi.th หัวข้อ เอกสาร/วารสาร แนวคิดทางธรรม